

ВІДГУК
Сазонової Тетяни Олександрівни
на дисертаційну роботу Файчака Андрія Васильовича
«Економічні аспекти формування управлінських компетентностей
проектних команд в умовах інноваційної економіки »
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 051 – Економіка

Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими
програмами, планами, темами

Дисертаційна робота Файчака Андрія Васильовича присвячена вирішенню важливого наукового завдання, пов'язаного з удосконаленням економічного обґрунтування управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей проектних команд. Актуальність обраної теми визначається сучасними тенденціями розвитку інноваційної економіки, у межах якої знання, людський капітал та управлінські компетентності перетворюються на ключовий стратегічний актив, що безпосередньо визначає конкурентоспроможність підприємств та їхню здатність реалізовувати складні проекти в умовах високої невизначеності та трансформаційних змін бізнес-середовища.

Сучасна економічна практика переконливо демонструє, що інвестиції у розвиток кадрового потенціалу не можуть розглядатися лише як елемент кадрової політики або як стаття витрат організації. В умовах обмеженості ресурсів інвестиції у людський капітал організації вимагають точного економічного вимірювання, оцінки їхньої віддачі та обґрунтованої пріоритезації подальшого розподілу ресурсного потенціалу. Саме тому дослідження, спрямоване на розроблення методичного забезпечення прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей, є своєчасним і відповідає актуальним потребам як економічної науки, так і практики сучасного менеджменту.

Науковий інтерес викликає прагнення автора розглядати розвиток управлінських компетентностей не як ізольований процес професійного навчання, а як складову системи стратегічного управління людським капіталом, безпосередньо пов'язану з економічними результатами діяльності організації. Такий підхід дозволяє сформувати нове бачення ролі компетентностей у забезпеченні ефективності проектної діяльності та створює передумови для розроблення сучасних економічних інструментів підтримки управлінських рішень.

Важливою перевагою дисертації є її комплексність. Робота органічно поєднує розвиток теоретичних положень, результати власного емпіричного дослідження, економічне моделювання та практичні рекомендації щодо впровадження запропонованого методичного підходу. Саме така інтеграція забезпечує високий рівень завершеності дослідження та підтверджує його практичну спрямованість.

Представлене дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи ВНЗ «Національна академія управління» у межах науково-дослідної теми «Цифровізація соціально-економічних систем: сучасний стан та перспективи розвитку» (номер державної реєстрації 0122U202056), що підтверджує його відповідність пріоритетним напрямам розвитку економічної науки.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи

Однією з характерних рис дисертаційної роботи є її методологічна цілісність. Автору вдалося забезпечити логічну взаємопов'язаність усіх етапів дослідження – від теоретичного аналізу сучасних підходів до трактування управлінських компетентностей до формування авторського методичного інструментарію економічного обґрунтування управлінських рішень.

Обґрунтованість і надійність висновків гарантуються застосуванням комплексу сучасних дослідницьких методів, що повністю відповідають обраній меті. Поєднання методів теоретичного аналізу, статистичної обробки даних, інтегрального оцінювання, економіко-математичного моделювання та експертного опитування дозволило автору отримати аргументовані висновки та сформувати практично орієнтовані рекомендації.

Особливої наукової та практичної цінності досліджень автора надає послідовна концептуалізація взаємозв'язку між компетентнісним підходом і фінансово-економічними результатами підприємства. Це дозволило автору принципово трансформувати підхід до оцінювання – відійти від суб'єктивного якісного оцінювання та сформувати чіткий інструментарій для кількісного вимірювання впливу розвитку управлінських компетентностей на проєктну ефективність і віддачу від людського капіталу.

Значною перевагою роботи є високий рівень внутрішньої узгодженості запропонованого методичного підходу. Усі його складові – від інтегрального оцінювання компетентностей до визначення економічної доцільності управлінських рішень – побудовані за єдиною логікою, що забезпечує практичну завершеність запропонованої методики.

Наукова новизна положень дисертації, які отримані особисто здобувачем

Наукова новизна дисертаційної роботи визначається комплексним характером отриманих результатів та їх спрямованістю на розвиток теоретико-методичних засад економічного обґрунтування управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей проєктних команд. Автором сформовано цілісну систему наукових положень, яка органічно поєднує сучасні концепції людського капіталу, компетентнісного підходу, проєктного менеджменту та економічного аналізу, що дозволило запропонувати нові

підходи до оцінювання економічної доцільності інвестування у розвиток управлінських компетентностей.

Значний науковий інтерес становить авторське трактування управлінських компетентностей як економічного ресурсу, що безпосередньо впливає на ефективність використання людського капіталу, результативність проєктної діяльності та формування конкурентних переваг суб'єкта підприємництва. Запропонований підхід суттєво розширює традиційні уявлення про компетентності, переводячи їх із площини управління персоналом у площину економічного управління розвитком організації.

Важливою складовою наукової новизни є розроблення комплексного методичного підходу до економічного обґрунтування управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей проєктних команд. Його особливістю є інтеграція процедур оцінювання компетентностей, аналізу економічної результативності, визначення доцільності інвестицій та підтримки прийняття управлінських рішень у межах єдиної методичної системи. Такий підхід дозволяє перейти від оцінювання окремих характеристик персоналу до комплексного аналізу економічної ефективності розвитку людського капіталу.

Позитивно характеризує дисертацію й те, що запропоновані автором наукові результати не обмежуються концептуальними положеннями, а доведені до рівня методичного забезпечення практичного використання. Розроблені інтегральні показники, економічна модель, алгоритм прийняття управлінських рішень та система їх моніторингу формують завершений інструментарій, придатний для використання у практиці управління проєктними командами.

Слід також відзначити, що наукова новизна дисертації має не локальний, а системний характер. Теоретичні положення, емпіричні результати та методичні розробки взаємно доповнюють один одного, забезпечуючи внутрішню цілісність дослідження та формуючи новий підхід до економічного обґрунтування розвитку управлінських компетентностей в умовах інноваційної економіки.

Отримані результати мають вагомe значення для подальшого розвитку економічної науки, зокрема теорії людського капіталу, економіки знань, проєктного менеджменту та методології оцінювання ефективності управлінських рішень.

Повнота висвітлення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

Основні результати дисертаційної роботи належним чином апробовані та достатньою мірою висвітлені у наукових працях автора. Опубліковані роботи охоплюють усі ключові напрями проведеного дослідження: теоретичні засади розвитку управлінських компетентностей, результати емпіричного аналізу, методичні аспекти економічного оцінювання та практичні рекомендації щодо застосування розробленого підходу.

Позитивної оцінки заслуговує те, що процес апробації здійснювався послідовно протягом усього періоду виконання дисертації. Це забезпечило можливість наукового обговорення окремих положень роботи, їх уточнення та вдосконалення, що позитивно позначилося на якості кінцевих результатів.

Тематика опублікованих праць повністю відповідає предмету наукового дослідження, а їх зміст відображає основні положення, висновки та рекомендації, сформульовані автором. Це дає підстави стверджувати, що результати дисертаційної роботи пройшли належну апробацію та відповідають вимогам, установленим для дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Основні результати дисертаційної роботи опубліковано у 7 наукових працях, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України та 3 тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Проведений аналіз дисертаційної роботи, опублікованих наукових праць здобувача та інших матеріалів, поданих до захисту, свідчить про дотримання автором принципів академічної доброчесності.

Усі положення, висновки та рекомендації, що характеризують наукову новизну дослідження, є результатом самостійної наукової роботи здобувача. Під час виконання дисертації автор коректно використовував наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, належним чином оформлював посилання на використані джерела та дотримувався вимог щодо академічної етики.

За результатами ознайомлення з дисертацією не виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації або фальсифікації наукових результатів. Дисертаційна робота відповідає вимогам академічної доброчесності та може бути рекомендована до публічного захисту.

Зауваження та дискусійні питання стосовно положень дисертації

Попри безперечну наукову та практичну цінність дисертаційної роботи, окремі її положення можуть бути предметом наукової дискусії та визначають перспективи подальших досліджень.

1. Автором запропоновано комплексний методичний підхід до економічного обґрунтування управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей проєктних команд, який має високий рівень логічної завершеності. Разом із тим доцільним видається подальше дослідження можливостей його інтеграції із сучасними цифровими інформаційно-аналітичними системами управління проєктами та корпоративними HRM-платформами, що сприятиме автоматизації процесів оцінювання та прийняття управлінських рішень.

2. У дисертації переконливо доведено взаємозв'язок між рівнем розвитку управлінських компетентностей та економічною результативністю діяльності проєктних команд. Водночас окремого дослідження потребує питання часової

динаміки такого впливу, оскільки економічний ефект від розвитку компетентностей може проявлятися у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі.

3. Запропонований автором методичний підхід орієнтований на комплексне оцінювання економічної доцільності розвитку управлінських компетентностей. Разом із тим перспективним вектором майбутніх досліджень може стати адаптація розробленої методики до роботи міжнародних проєктних команд. Специфіка таких команд охоплює міжкультурну взаємодію, відмінності в моделях корпоративного управління та високі вимоги до крос-культурної грамотності. Це, у свою чергу, потребує окремого акцентування на оцінці ефективності комунікаційних каналів і швидкості прийняття та узгодження управлінських рішень.

4. Значну увагу у роботі приділено розвитку управлінських компетентностей в умовах цифрової трансформації. На нашу думку, подальші дослідження могли б бути спрямовані на більш детальне оцінювання економічних наслідків використання генеративного штучного інтелекту у процесах прийняття управлінських рішень, що є одним із найбільш динамічних напрямів сучасної економіки.

5. Практична цінність розробленого методичного підходу не викликає сумнівів. Водночас науковий інтерес становить його подальша апробація на вибірках підприємств різних галузей економіки із застосуванням порівняльного аналізу отриманих результатів, що дозволило б оцінити особливості функціонування запропонованої моделі в різних організаційно-економічних умовах.

Наведені зауваження мають рекомендаційний характер, відображають окремі напрями можливого розвитку дослідження та жодною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Файчака Андрія Васильовича на тему «Економічні аспекти формування управлінських компетентностей проєктних команд в умовах інноваційної економіки» є самостійним, завершеним і цілісним науковим дослідженням, у якому вирішено актуальне наукове завдання, що має важливе значення для подальшого розвитку теорії та практики економічного обґрунтування управлінських рішень у сфері управління людським капіталом.

Автором виконано ґрунтовний аналіз сучасних наукових підходів, сформовано власне бачення економічної природи управлінських компетентностей, проведено комплексне емпіричне дослідження та розроблено методичний підхід, який забезпечує інтеграцію компетентнісного оцінювання, економічного аналізу й підтримки прийняття управлінських рішень. Отримані результати характеризуються належним рівнем наукової новизни, методичної обґрунтованості, логічної послідовності та практичної спрямованості.

Особливу цінність становить запропонований автором комплексний інструментарій економічного обґрунтування управлінських рішень щодо розвитку управлінських компетентностей проєктних команд, який поєднує інтегральне оцінювання компетентностей, визначення економічної доцільності інвестування у розвиток людського капіталу, підтримку вибору управлінських рішень та моніторинг результатів їх реалізації. Запропоновані наукові положення мають перспективи широкого практичного використання у діяльності проєктно-орієнтованих суб'єктів підприємництва, а також можуть слугувати підґрунтям для подальших наукових досліджень у сфері економіки, управління людським капіталом та проєктного менеджменту.

Дисертаційна робота відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, зокрема вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор, Файчак Андрій Васильович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Офіційний опонент:

к.е.н., доцент,

ЗВО «Полтавський державний
аграрний університет»

Тетяна САЗОНОВА

